

Телеком Србија

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска бр. 2.

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: 123410/1-2024
ДАТУМ: 18.3.2024
ИНТЕРНИ БРОЈ: 10-5812-2024
БРОЈ ИЗ ЛКРМ:
КАБИНЕТ ГЕНЕРАЛНОГ ДИРЕКТОРА

Република Србија
Регулаторно тело за електронске
комуникације и поштанске услуге
Београд

БРОЈ: 001038001/2024-001

ДАТУМ: 18-03-2024

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

РЕГУЛАТОРНО ТЕЛО
ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ

ПАК 106306 11103 Београд
Палмотићева бр.2

ПРЕДМЕТ: Достављање коментара на Нацрт правилника о о начину и условима заједничког коришћења електронске комуникационе мреже, припадајућих средстава и непокретности, степену расположивости слободног простора и основним елементима уговора о заједничком коришћењу

Дана 1. фебруара 2024. године Регулаторно тело за електронске комуникације и поштанске услуге на званичној Интернет страници објавило је позив стручној и широј јавности, да у оквиру јавних консултација изнесе своја мишљења у вези Нацрта правилника о начину и условима заједничког коришћења електронске комуникационе мреже, припадајућих средстава и непокретности, степену расположивости слободног простора и основним елементима уговора о заједничком коришћењу (у даљем тексту: Нацрт правилника).

У складу са наведеним позивом, Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д. Београд (у даљем тексту: Телеком Србија), благовремено износи следеће коментаре:

Релевантни чланови:

Члан 2.

У члану 2. Нацрта правилника који се односи на значење појединих појмова, дефинисани су само термини који се односе на кабловску канализацију док се у тексту Нацрту правилника наводе и други појмови који се односе на антенске стубове, зграде и непокретности.

Предлог измене:

Неопходно је у појмовнику Нацрта правилника дефинисати и термине који се помињу у тексту акта као што су: антенске стубове, зграде и непокретности, како би се отклониле евентуалне недоумице у примени акта.

Члан 3.

С обзиром да су у члану 4. став 3. Нацрта правилника дефинисане врсте уговора о заједничком коришћењу, **потребно је у члану 3. прецизирати шта је предмет Нацрта правилника односно заједничког коришћења.** Тренутна формулација става 1. члана 3. Нацрта правилника гласи:

„Оператор или треће лице је у обавези да омогући другом оператору, на основу закљученог уговора и уз накнаду, заједничко коришћење елемената своје електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава и непокретности за чије коришћење је засновано право службености или која је прибављена у поступку експропријације (у даљем тексту: заједничко коришћење)“; из чега се закључује да су предмет заједничког коришћења елементи електронске комуникационе мреже (ЕКМ) и припадајућа средства.“

Анализирајући наведене врсте уговора из члана 4 став 3. Нацрта правилника који гласи ..., **Врсте уговора о заједничком коришћењу су:**

- 1) уговор о заједничком коришћењу кабловске канализације;**
- 2) уговор о заједничком коришћењу антенског стуба;**
- 3) уговор о заједничком коришћењу припадајућих средстава и опреме.“**

можемо закључити да су предмет заједничког коришћења само припадајућа средства, не и елементи електронских комуникационих мрежа, јер су кабловска канализација, антене, торњеви и други потпорни објекти дефинисани чланом 4. став 1. тачке 30) и 67) Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 35/23-у даљем тексту ЗЕК, као припадајућа средства.

Електронска комуникациона мрежа је дефинисана чланом 4. став 1 тачка 13. ЗЕК-а на следећи наћин: „13) електронска комуникациона мрежа представља системе преноса и, зависно од примене, уређаје за комутацију и усмеравање и друге ресурсе, укључујући пасивне мрежне елементе, који омогућавају пренос сигнала помоћу жичних, радио, оптичких или других електромагнетских средстава, укључујући сателитске мреже, фиксне (са комутацијом кола и пакета, укључујући интернет) и мобилне мреже, енергетске кабловске системе у делу који се користи за пренос сигнала, мреже које се користе за дистрибуцију медијских садржаја које укључују мреже за радијску и телевизијску радио-дифузију терестричким путем и мреже кабловске телевизије, без обзира на врсту података и информација који се преносе“; па се уз тренутну формулацију става 1 члан 3 Нацрта правилника може тумачити да су, као елементи електронске комуникационе мреже, предмет заједничког коришћења и каблови, односно други елементи ЕКМ наведени у дефиницији ЕКМ у члану 4. ЗЕК-а. С тим у вези неопходно је извршити прецизирање текста у смислу наведеног.

Члан 4. став 1.

„Уговором о заједничком коришћењу елемената електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава (у даљем тексту: уговор о заједничком коришћењу) се ближе уређују међусобна права и обавезе уговорних страна у погледу заједничког коришћења елемената електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, **укључујући и расподелу трошкова, узимајући у обзир претходна улагања**, подстицање даљих улагања и могућност повраћаја улагања по разумној стопи с обзиром на повезане ризике.“

Предлог измене:

Имајући у виду да је чланом 19. утврђена обавеза да оператори са значајном тржишном снагом ускладе своје стандардне понуде са одредбама овог правилника желимо да напоменемо да у Стандардној понуди за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима Предузећа за телекомуникације „Телекома Србија“, акционарско друштво, Београд (даљем тексту: Стандардна понуда) ,у складу са условима исте не закључује се уговор о заједничком коришћењу који треба да обухвати расподелу трошкова узимајући у обзир претходна улагања. С тим у вези потребно је извршити усклађивање предметне одредбе Нацрта правилника са условима из релевантне Стандардне понуде, односно јасно разграничити на које се случајеве иста односи.

Члан 5. став 2.

„Основни елементи које уговор из става 1. овог члана мора да садржи су:

- 1) предмет уговора;
- 2) права и обавезе уговорних страна;
- 3) одредбе о расподели трошкова;
- 4) одредбе о начину заједничког коришћења непокретности;
- 5) одредбе о заштити пословне тајне;
- 6) одредбе о висини и начину плаћања накнаде за заједничко коришћење непокретности;
- 7) одредбе о трајању уговора, условима за престанак уговора и отказном року, ако је уговор закључен на неодређено време;
- 8) одредбе о начину решавања спорова између уговорних страна.“

Предлог измене:

Предлажемо да се као основни елемент уговора наведе и поступање у случају оштећења непокретности од стране оператора који користи непокретност.

Члан 6 став 2.

„Под слободним простором у цевима кабловске канализације подразумева се простор који није заузет каблом, простор који је заузет каблом а кабл није у употреби дуже од 120 дана (у даљем тексту: кабл који се не користи), под условом да наведени простор није предвиђен као неопходан сервисни простор за одржавање постојећих електронских комуникационих каблова и који се може искористити за постављање електронских комуникационих каблова (оптичких или бакарних каблова), у складу са овим правилником.“

Предлог измене:

У кабловској канализацији може бити смештен кабл који се тренутно не користи дуже од 120 дана, али ће се убудуће користити. На пример, изградња мреже у већем подручју често траје дуже од 120 дана, а кабл се пушта у рад тек по окончању целокупне изградње и процедуре пријема новоизграђене мреже уз отклањање примедби.

Поступак доказивања да кабл није у употреби дуже од 120 дана није прецизиран, стога је потребно прецизирати како се одређује да кабл није у употреби дуже од 120 дана. Надаље, неопходно је прецизирати и како ималац канализације третира каблове чији није власник, односно уколико му се поднесе захтев за коришћење канализације, да ли се и за те (туђе) каблове примењује дефиниција из члана 2. Нацрта правилника у вези са каблом који се не користи, као и како се одређује да тај кабл (другог оператора) није у употреби – да ли, на пример, оператор ималац канализације којем је поднет захтев у случају да слободног простора нема по питању његових ресурса (цеви и каблова) шаље упит операторима чији каблови заузимају цеви на траси у вези са искоришћеношћу тих каблова?

У случају да се кабл заиста не користи и да није предвиђено његово даље коришћење, да би простор који заузима заиста постао слободан, како га регулише члан 6. став 2, потребно је извршити демонтажу кабла која није увек могућа, на пример услед слегања канализације израђене од бетонских блоковица, тако да се простор не може и стварно ослободити, односно простор који кабл заузима се не може сматрати слободним. Неопходно је прецизирати и поступање у оваквом случају.

Приликом одређивања слободног простора потребно је узети у обзир и планирано коришћење капацитета од стране власника инфраструктуре.

Члан 7.

„Слободан простор у кабловској канализацији може се реализовати проширењем и доградњом постојеће канализације, као и извлачењем каблова који се не користе.“

Предлог измене:

Сходно условима утврђеним за операторе са значајном тржишном снагом, не постоји обавеза да оператор проширује и дограђује постојећу канализацију већ се услуга пружа у складу са

постојећим техничким могућностима. С тим у вези предлагемо да се изврши преформулација наведенога члана у складу са примедбом.

Члан 8. став 1.

У ставу 1. члана 8. Нацрта правилника дефинисано је следеће: "Постављање додатних цеви у постојећу кабловску канализацију врши се **у складу са прописима** који уређују техничке услове за кабловску канализацију."

Предлог измене:

Неопходно је прецизирати на које се прописе мисли а који уређују техничке услове за кабловску канализацију, ради отклањања недоумица у примени акта.

Члан 8. Став 8.

„Могући начини ефикасног попуњавања слободног простора у цеви малог пречника су дати у Прилогу 2, који је који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део“

Предлог измене:

После напред наведеног става 8. члана 8. предлагемо да се дода нови став који ће да гласи:

„Ако на делу кабловске трасе постоји само једна цев пречника 50мм или мање, и ако се у њој већ налази положен кабл сматра се да на том делу трасе нема слободног простора.“

Члан 8. став 9.

„У постојеће приступне кабловске канализације стамбених и/или пословних објеката направљених са једном или више цеви малог пречника или цеви пречника 50 mm, дозвољено је постављање додатног кабла поред постојећих каблова.“

Предлог измене:

Предлажемо да се у наведеном ставу иза текста „**дозвољено је постављање додатног кабла поред постојећих каблова**“ дода текст „**на начин који не угрожава постојеће каблове**“. Наиме, покушај увлачења новог кабла у цев која је већ заузета са више каблова може изазвати оштећења постојећих каблова.

Члан 8. став 10.

„Накнада за заједничко коришћење кабловске канализације обрачунава се према стварно коришћеном простору, односно рачунајући простор који заузима цев најмањег пречника у који се може поставити одговарајући кабл, без обзира на стварни пречник цеви у којој је постављен одговарајући кабл.“

Предлог измене:

Мишљења смо да је потребно преформулисати наведени став у смислу да накнада треба да се обрачунава у складу са реалном ситуацијом на терену узимајући у обзир затечено стање као и ситуације да су оператори без сагласности Телекома Србија и обављеног техничког пријема постављали каблове у цеви већег пречника.

Члан 9. став 3.

„Ознаке из става 2. овог члана морају бити трајне и њихово случајно уклањање мора бити онемогућено (нпр. причвршћивањем или лепљењем).“

Предлог измене:

Предлажемо да се наведе пример метода обележавања који обезбеђују да ознаке буду трајне, са малом могућношћу хабања, физичког одстрањивања и слично.

Члан 9. став 5.

„Цеви малог пречника или цеви од 50 mm морају бити означене у сваком окну.“

Предлог измене:

Није прецизирано како се обележавају цеви малог пречника или цеви од 50 mm. С тим у вези предлажемо редефинисање текста у том смислу.

Члан 10. став 2. тачка 3.

„3) планирани почетак и трајање заједничког коришћења;“

Предлог измене:

Уговори који се закључују за коришћење предметне услуге по условима из релевантне Стандардне понуде склапају се на неодређено време и не односе се на унапред утврђени временски период. С тим у вези потребно је извршити измену.

Члан 10. став 7.

„Оператор коме је поднет захтев за заједничко коришћење на основу члана 3. став 1. овог правилника, у року од 20 дана од дана пријема уредног захтева, доставља оператору подносиоцу захтева потребне податке о трасама кабловске канализације и кабловским окнима и њиховој заузетости. У случају да је захтев за заједничко коришћење поднет на основу члана 3. став 2. овог правилника наведени рок из овог става је 10 дана од дана пријема уредног захтева од стране оператора подносиоца.“

Предлог измене:

Предлажемо да рок за достављање података о трасама кабловске канализације и кабловским окнима и њиховој заузетости треба да буде минимално 30 дана од дана пријема уредног захтева, односно у складу са важећом Стандардном понудом, а не 20 дана како је у Нацрту правилника прописано.

С тим у вези, по питању рокова треба држати оних дефинисаних у важећој Стандардној понуди, а који износе 30 дана од пријема потпуног Захтева за канализацију у случају релација (траса) до 2 km, односно у року од 45 дана од пријема Захтева за канализацију у случају релација (траса) дужине 2 km и више. Рокови дефинисани ставом 7, од 20 и 10 дана, у зависности од тога да ли је захтев поднет у складу са чланом 3 став 2, нису реални рокови, посебно јер и у случају из члана 3 став 2 обрада поднетог захтева тражи исто време као обрада било ког другог захтева, који не потпада под случај из члана 3 став 2. У случају када се истовремено поднесе већа количина захтева за заједничко коришћење на истој територији, време за обраду се продужава. Уколико је у складу са чланом 6 став 2 потребно тражити мишљење трећег оператора у вези са искоришћеношћу кабла тог оператора који заузима капацитет на захтеваној релацији, време обраде захтева зависи и од времена одговора тог оператора.

Надаље, потребно је отклонити недоумицу везану за део текста „... У случају да је захтев за заједничко коришћење поднет на основу члана 3. став 2. овог правилника наведени рок из овог става је 10 дана од дана пријема уредног захтева од стране оператора подносиоца“ Да ли се члан 3. став 2. односи на околност да ли постоје техничке могућности? Уколико се односи на наведену околност онада предвиђени рок није применљив с обзиром да најпре мора да се утврди постојање техничких могућности. Сходно изнетом, предлажемо брисање наведене реченице.

Члан 10. став 9.

„Ако оператор који је поднео захтев, захтева да провери разлоге за одбијање, оператор коме је поднет захтев за заједничко коришћење је дужан да му то омогући тако што ће му обезбедити проверу стварног стања у року од седам дана од дана одбијања захтева. У случају да оператор

који је захтевао заједничко коришћење не дође на заказану проверу, сматра се да је одустао од захтева за заједничко коришћење."

Предлог измене:

Мишљења смо да не треба да постоји обавеза прописана у Нацрту правилника да оператор који је поднео захтев има право да захтева проверу разлога одбијања од оператора коме је поднет захтев. Уколико оператор који је поднео захтев сматра да је неосновано одбијен у даљем току поступка требало би да се обрати Регулатору.

Члан 10. став 13.

„Ако између оператора постоји већ закључен уговор о заједничком коришћењу кабловске канализације и захтев за заједничко коришћење се односи на додатне капацитете, рок за закључење анекса уговора не може бити дужи од 30 дана од дана подношења захтева."

Предлог измене:

Мишљења смо да рок за закључење анекса не може да буде до 30 дана од дана подношења захтева, из разлога што за сваки поднети захтев мора прво да се изврши провера техничких могућности, па уколико техничке могућности постоје, оператор са значајном тржишном снагом доставља сагласност оператору подносиоцу захтева да може да почне са полагањем каблова. Након извршене контроле квалитета положених каблова утврђује се дужина истих која се уноси у анекс/спецификацију уговора. Сходно наведеном, потребно је утврдити други дужи рок за закључивање анекса у складу са наведеним чињеницама.

Члан 11. став 1.

„Оператор којем је поднет захтев за заједничко коришћење предлаже техничке услове за заједничко коришћење који обавезно садрже:

- 1) технички опис решења заједничког коришћења;
- 2) опис стања кабловске канализације на захтеваној траси;
- 3) локацију сваког појединачног окна;
- 4) међусобно растојање између окна;
- 5) начин и позицију увлачења кабла оператора који захтева заједничко коришћење у окнима дуж целе деонице трасе, према захтеву тог оператора;
- 6) спецификацију потребног материјала и радова уколико радове врши оператор коме је поднет захтев за заједничко коришћење."

Предлог измене:

Предлажемо измену става 1. тачке 2) који се односи на опис стања кабловске канализације на захтеваној траси. Уместо наведене формулације мишљења смо да у овој фази поступка треба да стоји следећа формулација у тачки 3) „опис капацитета који је предмет заједничког коришћења"

Наведена одредница се односи на опис цеви које ће се користити а не на опис стања кабловске канализације на захтеваној траси.

Члан 12. став 3.

„Оператор који је поднео захтев за заједничко коришћење дужан је да направи пројекат изведеног стања који, након спроведеног прегледа, предаје другом оператору."

Предлог измене:

Мишљења смо да је наведени став потребно преформулисати у смислу да техничка документација треба да се преда оператору пре спроведеног поступка контроле квалитета.

Члан 13. став 3.

„Уколико је за реализацију техничких услова потребно извлачење кабла који се не користи, оператор који је поднео захтев има право на рефундацију тог трошка од оператора којем је поднет захтев."

Предлог измене:

Уколико је за реализацију захтева потребно извлачење кабла који се не користи, тај кабл не може да извлачи оператор који је поднео захтев, јер то није његов кабл, већ оператор који је положио кабл који се не користи може да изврши уклањање тог кабла или евентуално оператор власник кабловске канализације који уклањање кабла може да изврши о трошку оператора који је власник неактивног кабла. У том смислу потребно је извршити преформулацију наведеног става.

Члан 14. став 2. тачка 5.

„Захтев из става 1. овог члана мора да садржи:

- 1) податке о географској локацији антенског стуба на који се захтев односи;
- 2) висину на којој жели да постави антенски систем и смерове антена;
- 3) тачан број и врсте антена по поједином смеру;
- 4) потребан простор за постављање опреме;

5) идејно решење које садржи:“

(1) техничке податке о димензијама и тежини антена, антенског система и друге опреме која је предмет захтева за заједничко коришћење;

Предлог измене:

Предлажемо формулацију:

„5) идејно решење које садржи:

- (1) податке о димензијама и тежини антена, техничке податке о антенском систему и другој опреми која је предмет захтева за заједничко коришћење“

Члан 14. став 2. тачка 7.

„7) понуду за закључење уговора која садржи основне елементе уговора.“

Предлог измене:

На основу достављеног захтева оператор који пружа услугу даје понуду за закључење уговора која садржи основне елементе уговора. У ставу 3. овог члана наведено је да „...на поступак по захтеву за заједничко коришћење антенског стуба сходно се примењују одредбе чл. 10: до 13. овог правилника које уређују поступак по захтеву за заједничко коришћење кабловске канализације.“ С тим у вези указујемо да се поступак за реализацију захтева за кабловску канализацију у великој мери разликује од захтева за заједничко коришћење антенског стуба па је нејасно у којим ситуацијама је применљив наведени став. Сходно томе потребно је прецизирати у којој мери су ови чланови на које се позива став 3. применљиви.

Члан 15.

„Сва уграђена електронска комуникациона опрема мора имати ознаку која садржи податке о врсти опреме, датуму уградње и власнику. Постављање ознака је обавеза оператора који подноси захтев за заједничко коришћење из члана 14. став 1. овог правилника.“

Предлог измене:

Предлажемо следећу формулацију напред наведеног текста:

„Уграђена електронска комуникациона опрема мора имати ознаку која садржи податке о врсти опреме, датуму уградње и власнику. Постављање ознака је обавеза оператора који подноси захтев за заједничко коришћење из члана 14. став 1. овог правилника.“

Члан 16. став 2. тачка 3.

„3) списак друге инфраструктуре (електрична, водоводна, и сл.) која је потребна у вези са заједничким коришћењем;“

Предлог измене:

Будући да се ради о електронској комуникационој мрежи унутар зграде, није јасно за шта може бити потребна водоводна инфраструктура, јер би полагање електронске комуникационе мреже кроз водоводне цеви захтевало специфична решења за „излазак“ из цеви на страни корисника. Потребно је редефинисати, појаснити или брисати наведени текст.

Члан 16. став 2. тачка 5.

„Оператор подноси другом оператору или трећем лицу захтев за заједничко коришћење зграда и других припадајућих средстава и опреме. Захтев оператора из става 1. овог члана мора да садржи:

- 1) податке о локацији (адреса) зграде или припадајућег средства за које се тражи заједничко коришћење;
- 2) детаљан технички опис;
- 3) списак друге инфраструктуре (електрична, водоводна, и сл.) која је потребна у вези са заједничким коришћењем;
- 4) временске рокове за почетак и трајање заједничког коришћења;

5) понуду за закључење уговора која садржи основне елементе уговора.“

Предлог измене:

Мишљења смо да је неопходно детаљније дефинисати услове из предметног става. У ставу 2. тачка 5) прописано је да захтев оператора мора да садржи понуду за закључење уговора која садржи основне елементе уговора. С тим у вези истичемо да оператор који пружа услугу на основу достављеног захтева даје понуду са основним елементима уговора а не оператор који захтева услугу. Такође указујемо на део текста из става 3. који гласи: „На поступак по захтеву за заједничко коришћење зграда и других припадајућих средстава и опреме сходно се примењују одредбе чл. 10. до 13. овог правилника које уређују поступак по захтеву за заједничко коришћење кабловске канализације.“ С тим у вези, узимајући у обзир прописану сходну примену поступка по захтеву за заједничко коришћење кабловске канализације, потребно је редефинисање/појашњење у којој мери је напред наведено применљиво на заједничко коришћење зграда.

Члан 17. став 1. а у вези става 2. тачка 1.

„Оператор подноси захтев за заједничко коришћење непокретности другом оператору или трећем лицу које искључиво за своје потребе гради или поставља електронску комуникациону мрежу и припадајућа средства на непокретности.“

Захтев оператора из става 1. овог члана мора да садржи:

- 1) податке о непокретности за коју се тражи заједничко коришћење; „

Предлог измене:

Овај члан се тиче „услова за заједничко коришћење непокретности“, а у ставу 1. се говори о захтеву за заједничко коришћење непокретности упућеном „другом оператору или трећем лицу које искључиво за своје потребе гради или поставља електронску комуникациону мрежу и припадајућа средства на непокретности“. С тим у вези указујемо да није јасно како оператор или треће лице које поставља своју електронску комуникациону мрежу на непокретности може имати право на непокретности да даје сагласност за заједничко коришћење те непокретности? Сама непокретност и електронска комуникациона мрежа постављена на непокретности су различити појмови.

Потребно је прецизирати – шта је непокретност, шта је предмет заједничког коришћења.

У тачки 1. става 2. траже се подаци о непокретности која треба да буде предмет заједничког коришћења, а оператор или треће лице које је поставило електронску комуникациону мрежу на непокретности нема ингеренције за давање сагласности за даље коришћење те непокретности, уколико није власник и непокретности.

Члан 17. став 2.

„Оператор подноси захтев за заједничко коришћење непокретности другом оператору или трећем лицу које искључиво за своје потребе гради или поставља електронску комуникациону мрежу и припадајућа средства на непокретности.

Захтев оператора из става 1. овог члана мора да садржи:

1) податке о непокретности за коју се тражи заједничко коришћење;

2) начин коришћења непокретности;

3) понуду за закључење уговора која садржи основне елементе уговора о заједничком коришћењу.“

Предлог измене:

Мишљења смо да је неопходно детаљније дефинисати наведене услове. У ставу 2. тачка 3) Нацрта правилника наводи се да захтев оператора мора да садржи и понуду за закључење уговора која садржи основне елементе уговора о заједничком коришћењу. С тим у вези истичемо да на основу примљеног захтева оператор који пружа услугу даје понуду предлог уговора а не оператор подносилац захтева. Такође, у ставу 3. наводи се да „... **На поступак по захтеву за заједничко коришћење непокретности сходно се примењују одредбе чл. 10. до 13. овог правилника које уређују поступак по захтеву за заједничко коришћење кабловске канализације“**, па је у складу са наведеним неопходно извршити редефинисање/појашњење у којој мери је поступак по захтеву за заједничко коришћење кабловске канализације применљиво на заједничко коришћење непокретности. У том смислу је неопходно прецизирати текст.

Члан 18. став 2.

„Уз захтев за одлучивање оператор подноси Регулатору доказ о испуњености услова прописаних чланом 3. овог правилника.“

Предлог измене:

Услов прописан чланом 3. став 1. Нацрта правилника је постојање слободних капацитета, о чему оператор који је претходно поднео захтев и био одбијен од другог оператора не може пружити доказ Регулатору. У случају да оператор којем је поднет захтев за нпр. простор у канализацији одбије захтев, оператор подносилац захтева може тражити од регулатора да се разлог одбијања испита, али не може пружити доказ да постоје слободни капацитети у туђој канализацији без (бесправног) уласка у исту. Сходно наведеном потребно је преформулисати наведени део текста.

Члан 18. став 3.

„Регулатор је овлашћен да, када су испуњени услови за заједничко коришћење прописани овим правилником, на захтев оператора, донесе решење којим се утврђује обавеза заједничког коришћења, **укључујући и расподелу трошкова**, узимајући у обзир претходна улагања, подстицање даљих улагања и могућност повраћаја улагања по разумној стопи с обзиром на повезане ризике.“

Предлог измене:

Предлажемо да се изврши прецизирање дела текста у смислу на који начин се одређује расподела трошкова и шта је разумна стопа код могућности повраћаја улагања.

Члан 19. став 2.

„Оператор који је у тренутку ступања на снагу овог правилника одређен за привредног субјекта са значајном тржишном снагом на релевантном тржишту, у обавези је да своју стандардну понуду усклади са одредбама овог правилника у року од 60 дана од дана пријема захтева Регулатора за израду стандардне понуде.“

Предлог измене:

У наведеном члану прописано је обавеза привредног субјекта са значајном тржишном снагом да усклади стандардну понуду са одредбама овог Нацрта правилника у року од 60 дана од дана пријема захтева Регулатора за израду стандардне понуде. Сходно наведеном предлажемо ако

Регулатор задржи предметни члан да се исти став допуни на начин да се наведе да ће се стандардна понуда ускладити са одредбама овога Правилника које су применљиве на услуге које пружају оператори са значајном тржишном снагом или да Регулатор донесе нови правилник који ће дефинисати и регулисати услове за кабловску канализацију за операторе са значајном тржишном снагом. С-тим у вези указујемо да овај Нацрт правилника дефинише и услове у случају када нову електронску комуникациону мрежу није могуће изградити без штетних последица по животну средину, јавну безбедност и сл. То нису услови који су дефинисани стандардном понудом с обзиром да по релевантној Стандардној понуди оператор корисник може да се обрати оператору са значајном тржишном снагом ако има комерцијални интерес да положи каблове на одређеној траси и да у тиом случају не мора да достави доказ да нову електронску комуникациону мрежу и припадајућа средства није могуће изградити без штетних последица по животну средину, јавну безбедност и сл. као што је наведено у члану 3. Нацрта правилника.

Надаље указујемо да правни основи за доношење Стандардне понуде су Извештај о анализи велепродајног тржишта локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији и на основу њега донет управни акт-Решење број 1-03-349-1/22-5 од 11.07.2022. године.

С тим у вези Стандардна понуда је у свему усклађена са обавезама утврђеним у наведеном Решењу. Предметно Решење је постало правноснажно и исто може да се поништи, укине или измени **само у случајевима предвиђеним законом**. Одредба члана 19. Нацрта правилника у којој је прописано да оператор који је у тренутку ступања на снагу овог правилника одређен за привредног субјекта са значајном тржишном снагом на релевантном тржишту, у обавези је да своју стандардну понуду усклади са одредбама овог правилника у року од 60 дана од дана пријема захтева Регулатора за израду стандардне понуде је у супротности са чланом 14. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ бр.18/2016, 95/2018 – аутентично тумачење и 2/2023 –одлука УС) у коме је прописано да решење које је постало правноснажно може да се поништи, укине или измени **само у случајевима предвиђеним законом**. Сходно наведеном Нацрт правилника као подзаконски акт не може да уводи измене у Стандардну понуду с обзиром да је правни основ за доношење исте Решење које је постало правноснажно. Уколико би се извршила измена Стандардне понуде у складу са одредбама Нацрта правилника Стандардна понуда би одступала/била у колизији са Решењем и Извештајем о анализи велепродајног тржишта локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији. Одредба члана 19. Нацрта правилника уводи ретроактивну примену подзаконског акта. С тим у вези указујемо да је у члану 197. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр.98/2006 и 115/2021) прописано да закони и сви други општи акти не могу имати повратно-ретроактивно дејство. Изузетно, само поједине одредбе закона могу имати повратно дејство ако то налаже општи интерес. Сходно наведеном предлажемо брисање члана 19. којим се уводи повратно дејство Нацрта правилника на Стандардну понуду донету на основу управног акта-правноснажног решења с обзиром да иста није у складу са Уставом и Законом.

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР

Владимир Лучић